

**80. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2022**

Varbūtība par mediācijas saknēm.

Arno Baltin

Tallinas Universitāte

Informācijas avoti par mediāciju

1. Vēsture
2. Socioloģija
3. Psiholoģija
4. Etoloģija

Vēsture, vēsturiskie teksti

1. Piemēram (Folberg, J., 1983; Vinther, J. & Reynolds, T. T., 2021; Mediation. Wikipedia)
 1. Šumeri (Mezopotāmija)
 2. Izraēla
 3. Senie Grieķi un Romieši
 4. Ķīna (Senā Ķīna)

Izraēla

- **Karalis Solomons** (1. Ķēniņu grāmata 3:16-28; Judgement of Solomon. Wikipedia)
 - (16. rinda) Tolaik atnāca divas netiklas sievas pie ķēniņa un nostājās viņa priekšā.
 - Folkloristi atraduši 22 līdzīgus stāstus visā pasaulē
 - Īpaši Tālajos Austrumos un Indijā
 - **Stāsts no Tālajiem Austrumiem**
 - 3 dēli, kam tēvs atstāja 17 kamieļus un veca, gudra sieviete par starpnieku
 - [The walk from "no" to "yes" | William Ury](#)

Ķīna (Senā Ķīna)

1. Konfūcijs (dzimis 551. gadā p.m.ē., miris 479. gadā p.m.ē.)

1. Harmonija 和 (he) (Läänemets, M. 2022)

1. Saskaņotība sabiedrībā, kurā ir novērstas pretrunas un strīdi
2. Konfūciešu ideāls ... sabiedriskā dzīve jābalsta uz cilvēku morāli un gudrību, nevis uz likumu un bailēm no soda.
3. Konfūcija ietekmē mediāciju sāka plašāk lietot un lieto Ķīnā līdz šai dienai (Vinther, J. & Reynolds, T. T., 2021)

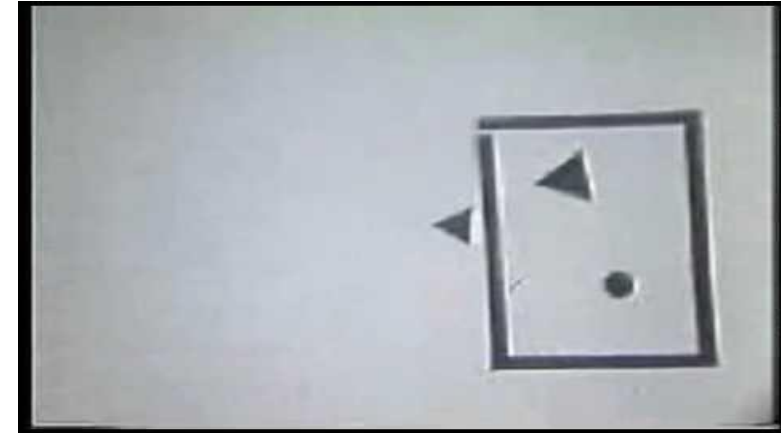
1. Senie Grieķi un Romieši

1. Grieķi starpnieku dēvēja kā ([Mediation. Wikipedia](#))
 1. Proxenetas
2. Romiešu tiesības, sākot no Justiniāna kopsavilkuma 530.–533.
 1. Atzina mediāciju, lietoja vairākus nosaukumus
 1. Internuncius, medium, intercessor, philanthropus, interpolator, ...

Socioloģija un psiholoģija

1. Triāde (Georg Simmel 1858 -1918) un tās kvalitatīvais salīdzinājums ar diādi.
 1. Piemērs [animācija](#) (Heider & Simmel animation 1944)
2. Triangulācija (Bowen Family Systems Theory)
 1. Triangulācija ir "process, kurā saspīlētās attiecībās ar divām pusēm dabiski tiek iesaistītas trešās puses, lai mazinātu spriedzi".
 2. Kad cilvēki nonāk konfliktā ar citu personu, viņi vēršas pie trešās puses. Iegūtais trīsstūris ir ērtāks, jo tas spēj noturēt daudz lielāku spriedzi, saspīlējums tiek pārnesti uz trim cilvēkiem.
3. Karpmana dramatisks trīsstūris (Karpman, 1968)

1. Vajātājs
2. Upuris
3. Glābējs

Etoloģija

1. Triadiskā (*triadic awareness*) apziņa (Waal (2021))
 1. Mērkaķiem un pērtiķiem (*angl. Ape*)
2. Konflikta un samierināšanās cikls (Waal (2021))
 1. Konflikts \implies amierināšanās
 1. Balstās uz empātiju
 1. (spoguļneironi atklāti makaku smadzenēs)
3. Starpniecība/mediācija pie šimpanzēm (Waal (2021))
 1. "Mediācija" CPR (2007)

Replika

1. Kādēļ mediatoram jābūt neitrālam, objektīvam?

[Reakcija uz netaisnību](#)

Izmantotie avoti

- Folberg, J. (1983) [Mediation Overview - History and Dimensions of Practice](#) Mediation Quarterly Issue: 1 Dated: (September) Pages: 3-13
- [Judgement of Solomon. Wikipedia](#)
- Karpman, S. (1968). Fairy tales and script drama analysis. Transactional Analysis Bulletin, 7(26), 39-43.
- Läänemets, M. (2021) Personāla komunikācija
- [Mediation Wikipedia](#)
- [Primates and Me \(2007\)](#) International Institute for Conflict Prevention & Resolution, Inc.
- [The walk from "no" to "yes" | William Ury](#) TED uzstāšanās
- Vinther, J. & Reynolds, T. T. (2021) [The History of Mediation and Why It Is Still in Use Today](#). Mediate.com
- [Vecā Derība 1. Kēniņu grāmata 3:16-28](#)
- Waal, F. B. M. de. (2021) *Mama's Last Hug: Animal Emotions and What They Teach Us about Ourselves*. Granta.

Paldies par uzmanību!

**80. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2022**